

4. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р. №436-IV. URL: www.rada.gov.ua.
5. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.93 р. №2940-XII, №3202-IV (зі змінами станом на 16.10.2012). URL: www.zakon.rada.gov.ua.
6. Гупаловська М.Б. Сучасні реалії та перспективи державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм. *Наука й економіка*. 2014. №4 (36). С. 24–27.

Богельська Іванна Володимирівна
ст. гр. Ф-31, ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент Квасниця О. В.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕФОРМУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Сучасні зміни в економіці України, які проводяться на місцевому рівні, мають тісний зв'язок з потребою у реформуванні існуючої системи органів публічної влади та розвитку суспільних інститутів. Зарубіжний досвід показує ситуацію в якій не можливі зміни без проведення активної децентралізації органів влади, що є гарантом значного підвищення рівня добробуту населення та покращення якості послуг, що надаються населенню на локальному рівні. Беручи до уваги те, що багато зарубіжних країн вже давно запровадили політику децентралізації, вони мають цінний досвід для України, який на даному етапі становлення нових демократичних змін є вкрай актуальним.

В міжнародній практиці не існує єдиного підходу чи методології, яку б з впевненістю можна було б застосувати в Україні, адже під впливом історичних чинників сформувалося декілька моделей організації місцевого самоврядування. На сьогодні в країнах Європи є три основні такі моделі: англосаксонська, континентальна, змішана, які мають як відмінні, так і спільні риси, котрі характеризують децентралізацію в зарубіжних країнах, зокрема:

- посилення демократії на місцевому та регіональному рівні шляхом розвитку автономії;
 - дієві заходи щодо вирішення місцевих проблем;
 - свобода через місцеву та регіональну автономність;
 - економічна конкуренція між місцевими та регіональними рівнями
- [3, с.684-685].

Яскравим прикладом серед зарубіжних країн, які мають позитивний досвід реформування діяльності органів місцевого самоврядування є

Польща та Італія. Саме в цих країнах за допомогою реформ на місцевому рівні було вирішено багато проблем, які властиві Україні.

Однією з перших країн, яка на пострадянському просторі змогла оперативно запровадити реформи у економічному секторі та надала перевагу демократичному розвитку місцевого рівня, делегувавши місцевим органам самоврядування повноваження для здійснення самостійної економічної активності в межах наданих їй прав є Польща. Особливості реформування діяльності ОМС в Польщі полягали у створенні триступеневого територіального поділу: воєводства, повіти та гміни. Відповідно кожен з рівнів регулюється чинним законодавством та перебуває під контролем уповноважених державних органів. Ще однією особливістю реформ Польщі є те, що перед місцевим самоврядуванням поставлені чіткі завдання та цілі: проведення власної політики та ухвалення стратегій розвитку підвладної території, укладання договорів з урядом, тощо. Однак на сучасному етапі становлення місцевого самоврядування має певні проблеми, які подібні до вітчизняних, в основному це недостатнє фінансове та законодавче забезпечення [2].

Схожа ситуація склалася в Італії, внаслідок реформ створено трирівневу систему організації публічної влади: регіон – провінція – комуна. Держава максимально надала самостійність створеним громадам, які мали розвивати підконтрольну їм територію. Водночас місцевим органам було надано право встановлення та регулювання місцевих податків та зборів, які слугують головним джерелом забезпечення потреб на локальному рівні, так як Італія є високорозвиненою країною та має чималий перелік податків. Також в розпорядження громад було надано освітню сферу, охорону здоров'я, транспортні мережі, відтак місцеві органи повинні розвивати та контролювати всю інфраструктуру місцевого рівня. Як показує практика всі здійснені заходи в рамках італійської моделі реформування мали дуже високі показники і виявились вкрай ефективними, адже саме завдяки їй було раціонально та ефективно використано бюджетні надходження, підвищилась якість надання публічних послуг і загалом покращилась економічна ситуація на регіональному рівні [3,с.685-687].

Зарубіжний досвід показує, що вагоме значення мають заходи децентралізації для тих країн, які потребують докорінних змін у сфері суспільних відносин.

Внаслідок проведення реформ діяльності публічної влади в контексті децентралізації влади країнами Європи було досягнуто багато позитивних змін, а саме створилися умови для залучення інвестицій як з боку держави так і з боку приватного сектору, значно підвищились економічні показники розвитку регіонів, створення місцевого бюджету, який перебуває повністю у розпорядженні місцевих органів самоврядування,

також держава делегувала певні обов'язки та функції цим органам, які дали змогу покращити якість надання послуг для громади та підвищити рівень життя населення.

На основі проведеного аналізу зарубіжного досвіду можемо виділити основні позиції реформування діяльності органів місцевої влади для України [1, с.106-107]:

– на рівні областей та районів запровадити діяльність повноцінного самоврядування;

– створення добровільних об'єднань активістів для підтримки політики, що проводиться місцевою владою;

– створення спеціалізованих комп'ютерних систем, які б могли забезпечити взаємозв'язок з мешканцями території;

– широке залучення нових технологій, в першу чергу електронного врядування.

Література:

1. Канавець М. В. Сучасні підходи та зарубіжний досвід децентралізації публічної влади на місцевому та регіональному рівнях. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2015. №1(119). С 106-107. URL: http://papers.univ.kiev.ua/1/filosofija_politologija/articles/kanavets-m-decentralization-of-public-authority-and-implementation-of-the-princi_25517.pdf.
2. Петришина М. О., Колодяжний О. О. Зарубіжний досвід реформування місцевого самоврядування на прикладі Франції та Польщі. *Молоді вчені*. 2016. січень (№1). С. 48-49. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=molv_2016_1\(2\)_12](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=molv_2016_1(2)_12).
3. Пігуль Н. Г., Люта О. В. Зарубіжний досвід проведення децентралізаційних реформ. *Глобальні проблеми економіки*. 2016. Вип. 9. С. 684-687. URL: <http://global-national.in.ua/archive/9-2016/140.pdf>.

Богоніс Андрій Михайлович

ст. гр. ФМ-12, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент Лободіна З. М.

ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ СПРАВЛІННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Реформування бюджетних відносин, розпочате з 2015 р., супроводжується посиленням ролі податку на доходи фізичних осіб як інструмента бюджетного механізму соціально-економічного розвитку держави. Так, зазначений податок є важливою компонентою податкових